

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
t.a.v. mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 26 februari 2020
ONS KENMERK: 20-0132/20.01560/NilKe
UW KENMERK: VPL 71567306
AUTEUR: J. Daamen
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1.0
CONTROLE: G. Hoefsloot

Quickscan Wet natuurbescherming Citadel college te Nijmegen

De gemeente Nijmegen is voornemens om het Citadel college te Nijmegen te slopen en het plangebied een nieuwe bestemming te geven. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Het plangebied heeft voor steenmarter, vleermuizen en ransuil mogelijk een functie als vaste rust- en verblijfplaats. Om hierover uitsluitel te kunnen geven is aanvullend veldonderzoek nodig. Op basis van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld:

- welke functies het plangebied heeft en of deze essentieel zijn voor genoemde soorten.
- of er maatregelen nodig zijn om negatieve effecten op genoemde soorten te voorkomen of te verminderen.
- of het Soortenmanagementplan (SMP-N; Martens & Krijt, 2019) van toepassing is voor het project of dat er mogelijk een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is voor het project.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient verder rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels en leefgebied huismus om overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

uitgesloten. Effecten op beschermde gebieden en houtopstanden zijn uitgesloten (beoordeling stikstofdepositie is geen onderdeel van deze notitie).

Toelichting

Plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Dijkstraat 7-7a aan de Griftdijk-noord te Nijmegen (Figuur 1). Het betreft een schoolgebouw met een plat dak van 5.080 m² op een perceel van 15.680 m². Aan de voorzijde van het gebouw is de bebouwing verhoogd bestaande uit twee delen, welke steunen op palen (Foto 1). Aan de achterzijde van het gebouw staat een loods (Foto 2).

Aan de zuidkant van het perceel staan hagen en enkele bomen (Foto 3), aan de oostkant staat een rij met hoge coniferen (Foto 4). Ten noordwesten van het gebouw groeit struweel met bomen (Foto 5). In het zuidwesten is een strook met een kunstmatige verhoging met gras en opgaande begroeiing, welke is begrensd met hagen (Foto 6). Aan de noord – noordwestkant van het perceel staat een rij hoge populieren (Achtergrond Foto 3). De rest van het perceel is bestraat. In het plangebied zijn geen sloten en poelen aanwezig. In de omgeving van het plangebied bevinden zich enkele watergangen (Figuur 1).

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omkaderd) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

Foto 1 Voorzijde van het schoolgebouw, vanuit zuidoosten gezien.

Foto 2 Loods aan achterzijde van de school.

Foto 3 De zuidzijde van het plangebied met hagen en enkele bomen. Achterin op de foto is de rij hoge populieren zichtbaar.

Foto 4 Een rij hoge coniferen aan de oostzijde van het plangebied.

Foto 5 *Struweel met bomen aan de noordwestzijde van het plangebied.*

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De gemeente is voornemens het Citadel College te slopen. Het plangebied wordt bouwrijp en obstakelvrij opgeleverd. De werkzaamheden worden uitgevoerd in januari 2021.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied en ligt hemelsbreed op ongeveer 1000 meter afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. De ingreep veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura

2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.). Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een beoordeling van effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van dit rapport.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones). Op grond van de aard van de ingreep en afstand tussen NNN en plangebied zijn effecten op het NNN uitgesloten.

Houtopstanden

Het plangebied bevindt zich in de bebouwde kom van Nijmegen. De regels ten aanzien van houtopstanden (hoofdstuk 4 van de Wnb) zijn daarom niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de mogelijke functie van het plangebied voor beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

In deze notitie zijn de volgende werkzaamheden getoetst:

- de sloop van het schoolgebouw.
- kap van alle bomen en begroeiing in het plangebied.
- obstakelvrij opleveren plangebied.

De nieuwbouw van het schoolgebouw buiten het plangebied en de herinrichting van het plangebied zelf maken geen deel uit van deze beoordeling.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is het Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen (Bureau Waardenburg, 2019) geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van beschermde soorten van de Wnb die in de gemeente voorkomen met hun verspreiding. De gegevens zijn afgeleid van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2014-2019. Bij het raadplegen van de verspreidingsgegevens is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. één km om het plangebied. Aanvullend op de NDFF gegevens is gebruik gemaakt van een inventarisatie van flora en fauna in de Waalsprong uit 2016 (Kruijt en Smits, 2016).

Het plangebied is op 12 februari 2020 door twee ecologen bezocht. Tijdens de inspectie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en de geschiktheid van plangebied voor beschermde soorten. Op basis van locatietekeningen en *expert judgement* is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. De buitenzijde van het schoolgebouw is geïnspecteerd op toegangsmogelijkheden en nest- en verblijfplaatsen voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels en groeiplaatsen van muurplanten. Het gebied rondom de school is geïnspecteerd op

geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten planten en leefgebied en verblijfplaatsen van fauna.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Voor de soortgroepen ongewervelden, vissen, amfibieën en reptielen wordt op basis van aanwezig biotoop (bebouwing, verhardingen, ontbreken van oppervlaktewater) en verspreidingsgegevens geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten. Deze soortgroepen worden niet verder behandeld in deze notitie.

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor beschermde soorten planten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en gebouwbewonende soorten vogels.

Planten

Er zijn geen beschermde plantensoorten en geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde planten waargenomen tijdens het veldbezoek. Uit het plangebied en directe omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde plantensoorten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied komen o.a. gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker voor (*Beschermingsregime andere soorten*). In de omgeving komt ook de rugstreeppad voor (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Er zijn geen amfibieën waargenomen tijdens het veldbezoek. Voortplantingswater voor amfibieën ontbreekt in het plangebied. Landbiotoop is marginaal aanwezig in de vorm van wat struweel met lage begroeiing. Het plangebied heeft géén essentiële functie voor amfibieën omdat leefgebied ontbreekt.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt (geschikt) leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*' (zoals bosmuis, egel, haas, huisspitsmuis, en konijn) waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Verder zou het plangebied een betekenis kunnen hebben voor steenmarter. Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Aan de noordwestzijde van het gebouw zijn sporen waargenomen van steenmarter. Het betreft een wissel en afgebeten duivenveren (Foto 7). Hier bevindt zich in het gebouw een toegangsmogelijkheid voor steenmarter. In de toegang tot het gebouw lagen ook veren van de duif. Mogelijk is hier een verblijfplaats van steenmarter. De functie van de verblijfplaats (slaapplaats, kraamverblijf) kon niet worden vastgesteld omdat de binnenruimte niet geïnspecteerd kon worden. Het plangebied maakt waarschijnlijk onderdeel uit van het foerageergebied van steenmarter.

Foto 7 Toegangsmogelijkheid voor steenmarter in het gebouw en afgebeten duivenveren.

Vleermuizen

In de omgeving komen o.a. de gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voor. Het schoolgebouw heeft toegangsmogelijkheden en geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. In het gebouw bevinden zich kleine kieren en openingen en op het terrein zijn bomen aanwezig met holten en spleten die een functie als verblijfplaats kunnen hebben. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen en de functie van het gebouw (paarverblijf, zomerverblijf, (massa)winterverblijf of kraamverblijf) te kunnen vaststellen is nader veldonderzoek nodig.

Het plangebied heeft geen essentiële functie als foerageergebied voor vleermuizen. Een groot deel van het terrein is verhard, het oppervlakte groen is gering en er zijn geen waterpartijen aanwezig. In de omgeving is in de huidige situatie geschikt foerageergebied

aanwezig. Een functie van het plangebied als essentiële vliegroute is uitgesloten, lijnvormige groene verbindingen en watergangen ontbreken.

Vogels

Het schoolgebouw is niet geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Voor deze soorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹, ontbreken nestplaatsen. Het schoolgebouw heeft een plat dak waar geen nestmogelijkheden onder zijn. Roepende mannetjes huismussen zijn tijdens het veldbezoek in 2020 gehoord aan de westzijde van het plangebied. In 2016 zijn in de woningen aan de Griftdijk Noord diverse nesten aangetroffen, onder andere in de woningen en gebouwen direct naast de school. De bomen en heggen aan de rand van het plangebied en waarschijnlijk het schoolplein maken onderdeel uit van het leefgebied van een tiental paartjes huismus (schuilplaats en foerageergebied).

In 2016 is nabij het plangebied aan de Griftdijk een territorium en bezet nest van ransuil vastgesteld (nestplaats jaarrond beschermd). Het plangebied is voor één paartje ransuil geschikt als broedgebied, geschikte nestlocaties bevinden zich in de coniferen (Foto 4). Geschikt foerageergebied voor ransuil ontbreekt in het plangebied.

Voor andere soorten vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is heeft het plangebied geen functie, niet als nestplaats en niet al foerageergebied.

Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. In de bomen aan de noordwestzijde van het gebouw zijn enkele nesten van houtduif, zwarte kraai of gaai aanwezig.

Effecten van de ingreep

Planten

Het plangebied heeft geen functie voor beschermde soorten planten. Effecten op beschermde plantensoorten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het schoolgebouw heeft mogelijk een functie als verblijfplaats van steenmarter en het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied (*Beschermingsregime andere soorten*). De sloop van de school en bouwrijp maken van het plangebied zorgt in dat geval voor vernietiging van een voortplantingsplaats en/of rustplaats (overtreding artikel Wnb 3.10 lid 1b). Om uit te sluiten of het om een essentiële rust- en verblijfplaats gaat of enkel om een van de vele gebruikte elementen binnen het territorium dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd. Het gebouw dient van binnen geïnspecteerd te worden op latrines en slaapplekken en als dat niet goed mogelijk is, kan een cameraval uitsluitel geven over de functie van het gebouw voor steenmarter. Op basis van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of mitigerende/compenserende maatregelen nodig zijn en kan met de Provincie worden afgestemd of er een ontheffing van de Wnb nodig is voor de ingreep.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

De werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* treffen (muizen, egel, haas, vos). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De huidige staat van instandhouding van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. De zorgplicht is wel van toepassing, beschermende maatregelen zijn uitgewerkt in deze notitie.

Vleermuizen

Indien vleermuizen (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) het schoolgebouw en de bomen als een verblijfplaats gebruiken, zorgt de sloop voor het vernietigen van deze verblijfplaatsen en mogelijk het doden van dieren (overtreding artikel Wnb 3.5 lid 1 en 4). Om uitsluitel te kunnen geven over de huidige betekenis van het gebouw en de bomen voor vleermuizen is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld welke functies het gebouw en de bomen hebben, of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn en kan met de provincie worden afgestemd of er een ontheffing van de Wnb nodig is voor de ingreep.

Vogels

De sloop van het schoolgebouw kan verstoring van huismussen en ransuil veroorzaken. In de broedperiode kan dit leiden tot een verminderd broedsucces (overtreding artikel Wnb 3.1 lid 2). Het bouwrijp maken van het plangebied zorgt voor verlies aan het huidige foerageergebied van huismus. Het is niet duidelijk of het foerageergebied een essentiële functie heeft voor de huismus, dit is niet uit te sluiten (mogelijk overtreding artikel Wnb 3.1 lid 2). Voedselresten op het schoolplein en zaden en insecten die de vogels in het plangebied kunnen vinden, kunnen een aanzienlijk deel van het dieet uitmaken. Voor de ransuil betekent de kap van de coniferen vernietiging van een mogelijk geschikte nestplaats (overtreding artikel Wnb 3.1 lid 2). Ook al blijven de coniferen staan, verandering van gebruik in de toekomst kan zorgen voor het verlies aan een functionele verblijfplaats.

De ransuil is opgenomen in het SMP-N (Martens & Krijt, 2019). Als de maatregelen en voorwaarden uit het SMP-N worden uitgevoerd is gewaarborgd dat leefgebied voor de ransuil behouden blijft in Nijmegen-Noord. Aanbevolen wordt om wel onderzoek te doen naar de ransuil in het plangebied om de noodzaak van de maatregelen vast te stellen. Als bekend is dat er een paartje ransuilen in het plangebied broedt kan geprobeerd worden het plangebied zo lang mogelijk functioneel te houden voor deze bedreigde vogelsoort.

De voorgenomen ingreep in het plangebied kan zorgen dat broedgevallen van algemene vogelsoorten zonder jaarrond beschermde verblijfplaats in het gebouw en omringende bomen vernietigd worden of verstoord worden (overtreding artikel Wnb 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5).

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Risico op vernietigen van voorplantingsplaats/rustplaats van beschermde steenmarter (*Beschermingsregime andere soorten*). Nader veldonderzoek is nodig om functie van schoolgebouw te bepalen.
- Risico op vernietigen van paarverblijf/zomerverblijf/(massa)winterverblijf/kraamverblijf van vleermuizen (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Nader veldonderzoek is nodig om functie van schoolgebouw te bepalen.
- Ingreep veroorzaakt aantasting van foerageergebied en verstoring van nestplaatsen huismus (nesten jaarrond beschermd). Maatregelen zijn nodig om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.
- Risico op vernietigen van nestplaats ransuil (nesten jaarrond beschermd). Nader veldonderzoek is nodig om functie van bomen als nestplaats te bepalen en mogelijkheden voor bescherming te bepalen.
- Risico op vernietigen/verstoren van broedgevallen van algemene soorten vogels. Maatregelen zijn nodig om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.
- Het project veroorzaakt geen negatieve effecten op Natura-2000 gebieden (stikstofbeoordeling is geen onderdeel van deze toetsing), NNN en regels van Houtopstanden uit Wnb zijn niet van toepassing.

Nader onderzoek

Steenmarter

Inspectie binnenzijde gebouw op verblijfplaats steenmarter. Indien dat niet goed mogelijk is plaatsen van cameraval om de aanwezigheid van dieren, jongen en voedseltransport waar te nemen. Dit onderzoek vindt plaats in de maanden maart-mei.

Vleermuizen

Vaststellen verblijfplaatsen van vleermuizen volgens het vleermuisprotocol. Dit onderzoek bestaat in totaal uit vijf rondes in de periode mei t/m september:

- 1x in ochtend en 2x 's avonds (i.v.m. laatvlieger) in periode half mei- half juli.
- 3x 's avonds in najaar onderzoek naar paarverblijven en massawinterverblijf (half augustus – september).

Ransuil

Onderzoek naar ransuil vindt plaats door 3 bezoeken aan het gebied te brengen in de periode maart-juli. Zoeken naar territoriale ransuilen, piepende jongen, braakballen.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Sloop en verwijderen van beplanting vindt plaats in periode september-februari. Hiermee wordt verstoring van huismus in kwetsbare broedperiode voorkomen en het aantasten en verstoren van broedgevallen van andere soorten vogels.

Er mag geen afname zijn van het aanbod aan foerageermogelijkheden voor huismus, ook niet tijdelijk. Aanbevolen wordt om de maatregelen nader uit te werken met ecooloog.

Indien tijdens de werkzaamheden grondgebonden zoogdieren zoals egel, muizen, haas of konijn of verblijfplaatsen van deze dieren worden aangetroffen worden maatregelen genomen om te zorgen dat deze dieren niet worden gedood. Verplaats egels naar een beschutte locatie buiten het bereik van de werkzaamheden. Verwijder vegetatie/dekking en geef dieren de gelegenheid om het plangebied te verlaten. .

Voor steenmarter, vleermuizen en ransuil worden op basis van de resultaten van veldonderzoek de benodigde randvoorwaarden en maatregelen bepaald.

Referenties

Kruijt, D.B. & R.R. Smits, 2016. Nader onderzoek beschermde soorten Hof van Holland e.o. (Waalsprong). Inventarisatie vogels met jaarrond beschermde nestplaats, vleermuizen, amfibieën & planten. Rapportnr. 16-143. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Martens, T. & N. Krijt, 2019. Soortmanagementplan Nijmegen-de Waalsprong. Kenmerk: D190080965. Gemeente Nijmegen.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot en J. Daamen.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
drs. F. van Vliet,

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl